

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ
สถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒ กรมพัฒนาที่ดิน
รอบการประเมินที่ ๒/๒๕๖๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๙ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ชื่อ - นามสกุล นางสาวปาริชาติ ไผ่ผักแว่น ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
หน่วยงาน สถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒ กรมพัฒนาที่ดิน
หัวข้อการพัฒนา “ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ (Understanding and Using Digital Technology)”

วิธีการพัฒนา ระบบเรียนออนไลน์ e-Learning ของสถาบัน TDGA

วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙

วัตถุประสงค์

๑. มีความรู้ ความเข้าใจความรู้ด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ตามแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑
๒. รู้เท่าทันสื่อดิจิทัล คิด วิเคราะห์ แยกแยะ สื่อดิจิทัลเพื่อเลือกใช้ทำงานได้อย่างเหมาะสม
๓. มีความเข้าใจและปฏิบัติงานด้านดิจิทัลได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ตลอดจนตระหนักถึงภัยคุกคามทางดิจิทัลและสามารถตรวจสอบการทำงานตามหลักปฏิบัติงานที่ดีได้เบื้องต้น
๔. มีความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อทำงานผลิตชุดข้อมูลสำหรับการบริการสาธารณะ และมีความรู้ ในการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปสาระสำคัญ

จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง หลักศีลธรรมจรรยาที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ หรือควบคุมการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ หลักของความถูกต้องและความผิดที่บุคคลใช้เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติ และสรุปเป็นหลักเกณฑ์ที่ประชาชนตกลงร่วมกันเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันในสังคม

จริยธรรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และสารสนเทศจะกล่าวถึงใน ๔ ประเด็น ในลักษณะตัวย่อว่า PAPA ดังนี้

๑) **ความเป็นส่วนตัว (Privacy)** คือ สิทธิในการควบคุมข้อมูลของตนเองในการเปิดเผยให้กับผู้อื่น การละเมิดความเป็นส่วนตัว เช่น การเข้าไปอ่าน e-mail การใช้คอมพิวเตอร์ตรวจจับการทำงานของพนักงาน รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลสร้างเป็นฐานข้อมูลแล้วเอาไปขาย ทำธุรกิจผ่านเว็บไซต์เพื่อรวบรวมข้อมูลไปขาย เช่น บริษัท doubleclick, enage และใช้โปรแกรม sniffer วิเคราะห์การใช้ internet ติดตามผู้ใช้เพื่อทำการส่ง e-mail ขยายสินค้า ทำให้เกิดอีเมลขยะ (junk mail) ที่ผู้รับไม่ต้องการ เรียกว่า สแปม

๒) **ความถูกต้อง (Accuracy)** คือ ความถูกต้องขึ้นอยู่กับความถูกต้องในการบันทึกข้อมูล ต้องมีผู้รับผิดชอบในเรื่องความถูกต้อง มีการตรวจสอบความถูกต้องก่อนการบันทึก เช่น ถ้าให้ลูกค้าป้อนข้อมูลเอง ต้องให้สิทธิในการเข้าไปตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเองและข้อมูลต้องมีความทันสมัยอยู่เสมอ

๓) ความเป็นเจ้าของ (Property)

๓.๑ กรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สิน โดยทรัพย์สินแบ่งเป็น จำต้องได้ เช่น คอมพิวเตอร์ รถยนต์ และจำต้องไม่ได้แต่บันทึกลงในสื่อต่างๆ ได้ เช่น ทรัพย์สินทางปัญญา บทเพลง โปรแกรมคอมพิวเตอร์

๓.๒ ได้รับความคุ้มครองสิทธิภายใต้กฎหมาย เช่น ความลับทางการค้า เกี่ยวกับสูตรกรรมวิธีการผลิต รูปแบบสินค้า ลิขสิทธิ์ สิทธิในการกระทำใดๆ เกี่ยวกับงานเขียน ดนตรี ศิลปะ คุ้มครองในเรื่องการคัดลอกผลงานหรือทำซ้ำ โดยคุ้มครอง ๕๐ ปี หลังจากได้แสดงผลงานครั้งแรก สิทธิบัตร หนังสือที่คุ้มครองเกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์หรือออกแบบผลิตภัณฑ์ มีอายุ ๒๐ ปี นับตั้งแต่วันที่ขอรับสิทธิ

๓.๓ สิทธิความเป็นเจ้าของ หมายถึง กรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สินที่จำต้องได้ หรืออาจเป็นทรัพย์สินทางปัญญา

๓.๔ ความเป็นเจ้าของด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ เช่น software license ผู้ใช้ต้องซื้อสิทธิ์มาจึงจะมีสิทธิใช้ได้ freeware ใช้งานได้ฟรีและเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้ เป็นต้น

๔) การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) คือ การกำหนดสิทธิตามระดับผู้ใช้งาน เพื่อป้องกันการเข้าไปดำเนินการต่างๆ กับข้อมูลของผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง และต้องมีการออกแบบระบบรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้

ความปลอดภัยยุคดิจิทัล

ความเป็นส่วนตัว (Privacy) ส่วนสำคัญคือรอยเท้าดิจิทัล (Digital Footprint) คือ ข้อมูลต่างๆ ข้อความ รูปภาพ สิ่งต่างๆ ที่ได้เขียนหรือลงไว้ใน Social Media ไม่ว่าจะเป็น Facebook, Twitter, Instagram, Social Cam หรือช่องทางใดก็ตาม ซึ่งการทิ้ง Digital Footprint ก่อให้เกิดอันตรายเพราะข้อมูลมีโอกาสโดนทำสำเนาไปนับไม่ถ้วนและอยู่ในมือผู้ไม่หวังดี ทำให้เสียภาพพจน์และภาพลักษณ์โดยไม่อาจแก้ไขได้

ความมั่นคงปลอดภัย (Security) ดังนี้

การกำหนดรหัสผ่าน	
รหัสผ่านที่ดี	รหัสผ่านที่ไม่ควรตั้ง
๑. ใช้รหัสผ่านที่ยาว (อย่างน้อย ๘ ตัว)	๑. ใช้รหัสเดียวกันหมด รู้รหัสเดียวสามารถเข้าถึงได้หมด
๒. ใช้ตัวอักษรตัวพิมพ์ใหญ่และตัวพิมพ์เล็ก ตัวเลขรวมทั้งสัญลักษณ์ต่างๆ ประกอบกัน	๒. ไม่มีการเปลี่ยนรหัสผ่าน
๓. ใช้สัญลักษณ์อย่างน้อยหนึ่งตัวในตำแหน่งที่ ๒ - ๖	๓. คาดเดาง่าย เช่น ๑๒๓๔๕๖๗๘
๔. ใช้ตัวอักษรที่แตกต่างกันอย่างน้อย ๔ ตัว (อย่าใช้ตัวอักษรซ้ำกัน) ใช้ตัวเลขและตัวอักษรแบบสลับ	๔. ประกอบด้วยข้อมูลบุคคล เช่น วันเกิด เบอร์โทร
	๕. ใช้คำมีความหมาย เช่น ชื่อเล่น love happy
	๖. ใช้ตัวพิมพ์ทั้งหมด ไม่มีตัวเลขหรือตัวอักษรผสม

การหลอกลวง (Scam) เล่ห์อุบาย แผนการร้าย คำนี้นหากอยู่ในวงการออนไลน์ จะใช้เรียก พฤติกรรมที่มีเจตนาหลอกลวง ให้เสียทรัพย์สิน ให้เสียข้อมูล การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต เช่น Email Scams Phishing Scam เป็นต้น โดยใช้อีเมลหรือหน้าเว็บไซต์ปลอมเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล เช่น ชื่อผู้ใช้ รหัสผ่าน หรือข้อมูลส่วนบุคคล อื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการเข้าถึงระบบหรือสร้างความเสียหายในด้านอื่น ๆ

ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยบนมือถือ (Mobile Security and Privacy) สามารถสร้างความปลอดภัย ดังนี้

๑. ติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสบนมือถือ
๒. ติดตั้งเฉพาะโปรแกรมที่น่าเชื่อถือ
๓. ปิดการใช้งาน WIFI และ Bluetooth เมื่อไม่ได้ใช้งาน
๔. ปรับปรุงระบบปฏิบัติการให้ทันสมัยอยู่เสมอ
๕. ส ารองข้อมูลที่สำคัญ
๖. ตั้งค่าให้มือถือพบข้อมูลอัตโนมัติเมื่อสูญหาย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้

จากการศึกษาหลักสูตรในครั้งนี้ ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมี ประสิทธิภาพ มีความเข้าใจในเรื่องของสิทธิและกฎหมายด้านลิขสิทธิ์ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษานี้ไป ประยุกต์ใช้กับงานบริการแผนที่หรือข้อมูลทางแผนที่ของกรมแผนที่ดินได้ หากในอนาคตหน่วยงานมีการ ให้บริการข้อมูลแบบ Open Government data ก็จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ถูกต้องและปลอดภัย

- ได้รับความรู้เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และความรับผิดชอบเมื่อใช้สิทธิบนสื่อสาธารณะ ยุคดิจิทัล เกิดความเข้าใจการสื่อสารผ่านทางสื่อและเครื่องมือทางดิจิทัลในแง่มุมต่าง ๆ

- มีความเข้าใจ ความมั่นคง ความเป็นส่วนตัวในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในยุคดิจิทัล รวมถึงภัยในรูปแบบต่างๆ ทั้งในแง่วิธีการที่ได้รับการคุกคาม ผลกระทบที่เกิดขึ้น การป้องกัน การลดความเสี่ยง ตลอดจนมีความเข้าใจสารสนเทศและสื่อในยุคดิจิทัล

- ผู้เรียนสามารถระบุข้อมูลที่ต้องการหาข้อมูลนั้น ประเมินประโยชน์ ความเกี่ยวข้อง ความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือของข้อมูลนั้นจากแหล่งต่าง ๆ ได้

(ลงนาม).....

(นางสาวปาริชาติ ไผ่ผักแว่น)

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

(ลงนาม).....

(นางสาววรรัตน์ ลีรวงศ์กุล)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี

ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ (Understanding and Using Digital Technology)

ชื่อ - นามสกุล : นางสาวปาริชาติ ไม้ผัดแวน

ตำแหน่ง : นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

หน่วยงาน : สถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 กรมพัฒนาที่ดิน

หัวข้อการพัฒนา

ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
อย่างมีประสิทธิภาพ
(Understanding and Using
Digital Technology)

วิธีการพัฒนา

ระบบเรียนออนไลน์
e-Learning
ของสถาบัน TDGA

วันที่พัฒนา

18 กรกฎาคม 2569

วัตถุประสงค์

1 มีความรู้ ความเข้าใจความรู้
ด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี
ตามแนวทางการเรียนรู้
ในศตวรรษที่ 21

2 รู้เท่าทันสื่อดิจิทัล คิด วิเคราะห์
แยกแยะ สื่อดิจิทัลเพื่อเลือกใช้
ทำงานได้อย่างเหมาะสม

3 มีความเข้าใจและปฏิบัติงานด้านดิจิทัล
ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ตลอดจน
ตระหนักถึงภัยคุกคามทางดิจิทัลและ
สามารถตรวจสอบการทำงานตามหลัก
ปฏิบัติงานที่ดีได้เป็นประจำ

4 มีความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
เพื่อทำงานผลิตชุดข้อมูลสำหรับการ
บริการสาธารณะ และมีความรู้
ในการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการทำงาน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปสาระสำคัญ

จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง หลักศีลธรรมจรรยาที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ
หรือควบคุมการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และสารสนเทศหลักของความถูกต้องและความผิดที่บุคคลใช้เป็นแนวทาง
ในการปฏิบัติ และสรุปเป็นหลักเกณฑ์ที่ประชาชนตกลงร่วมกันเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันในสังคม

จริยธรรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และสารสนเทศจะกล่าวถึงใน 4 ประเด็น ในลักษณะรศกทรว PAPA ดังนี้

P ความเป็นส่วนตัว (Privacy)

- สิทธิในการควบคุมข้อมูลของตนเอง
ในการเปิดเผยให้กับผู้อื่น
- การละเมิดความเป็นส่วนตัว เช่น
การอ่านข้อความ e-mail การติดตาม
การทำงาน รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล
สร้างฐานข้อมูลแล้วนำไปขาย การใช้
โปรแกรม sniffer ติดตามผู้ใช้ ทำให้เสีย
อีเมลขยะ (junk mail) หรือ สปแบ

A ความถูกต้อง (Accuracy)

- ความถูกต้องขึ้นอยู่กับความถูกต้อง
ในการบันทึกข้อมูล
- ต้องมีผู้รับผิดชอบ และตรวจสอบ
ความถูกต้องก่อนบันทึก
- หากให้ผู้ใช้งานป้อนข้อมูลเอง
ต้องให้สิทธิ์ตรวจสอบความถูกต้อง
ด้วยตนเอง
- ข้อมูลต้องมีความทันสมัยเสมอ

P ความเป็นเจ้าของ (Property)

3.1 กรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สิน
ทั้งจับต้องได้และจับต้องไม่ได้
เช่น ทรัพย์สินทางปัญญา โปรแกรมคอมพิวเตอร์

3.2 ได้รับความคุ้มครองสิทธิภายใต้กฎหมาย
เช่น ลิขสิทธิ์ 50 ปี สิทธิบัตร 20 ปี
ความลับทางการค้า

3.3 สิทธิความเป็นเจ้าของ คือ กรรมสิทธิ์
ในการถือครองทรัพย์สิน

3.4 ความเป็นเจ้าของด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
เช่น ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ (Software License)
ผู้ใช้ต้องซื้อสิทธิ์จึงจะมีสิทธิ์ใช้ได้ หรือ
Freeware ใช้งานได้ฟรี

A การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility)

- การกำหนดสิทธิตามระดับผู้ใช้งาน
เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูล
ของผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง และต้องมี
การออกแบบระบบรักษา
ความปลอดภัยในการเข้าถึง
ข้อมูลของผู้ใช้

ความปลอดภัยยุคดิจิทัล

ความเป็นส่วนตัว (Privacy)

ส่วนสำคัญคือ รอยเท้าดิจิทัล (Digital Footprint)
คือ ข้อมูล ข้อความ รูปภาพ สิ่งต่างๆ ที่ได้เขียน
หรือลงไว้ใน Social Media ซึ่งอาจถูกคัดลอก
ไปบ้างไม่ถ้วน อยู่ในมือผู้ไม่หวังดี ทำให้เสีย
ภาพพจน์และภาพลักษณ์โดยไม่อาจแก้ไขได้

ความมั่นคงปลอดภัย (Security) การกำหนดรหัสผ่าน

- #### รหัสผ่านที่ดี

 - ยาวอย่างน้อย 8 ตัว
 - ใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่-เล็ก
ตัวเลข และสัญลักษณ์ร่วมกัน
 - ใช้สัญลักษณ์ในตำแหน่งที่ 2-6
 - ใช้ตัวอักษรที่แตกต่างกัน
อย่างน้อย 4 ตัว แบบเช่น
ใช้คำที่ไม่มีมีความหมาย
เช่น love happy
then love
- #### รหัสผ่านที่ไม่ควรตั้ง

 - ใช้รหัสเดียวกันหมด
รู้รหัสเดียวสามารถ
เข้าถึงได้หมด
 - ไม่มีการเปลี่ยนรหัสผ่าน
 - คาดเดาง่าย
เช่น 12345678
 - ประกอบด้วยข้อมูลบุคคล
เช่น วันเกิด เบอร์โทร
 - ใช้ตัวพิมพ์ที่ชัดเจน
ไม่ตีความหรือตีความผิด

การหลอกลวง (Scam)

เล่ห์เหลี่ยม แผนการร้าย ที่มีเจตนาหลอกลวง
ให้เสียทรัพย์สิน ให้เสียข้อมูล

เช่น Email Scams, Phishing Scam
ใช้อีเมลหรือเว็บไซต์ปลอมเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล
เช่น ชื่อผู้ใช้ รหัสผ่าน หรือข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ
เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการเข้าถึงระบบหรือ
สร้างความเสียหายด้านอื่นๆ

ตัวอย่าง

- อีเมลปลอมแนบลิงก์
- เว็บไซต์ปลอมเลียนแบบของจริง
- หลอกล่อเงินหรือทรัพย์สินส่วนบุคคล

ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยบนมือถือ (Mobile Security and Privacy)

- ติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสบนมือถือ
- ติดตั้งเฉพาะโปรแกรมที่น่าเชื่อถือ
- ปิดการใช้งาน WIFI และ Bluetooth
เมื่อไม่ได้ใช้งาน
- ปรับปรุงระบบปฏิบัติการ
ให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- สำรองข้อมูลที่สำคัญ
- ตั้งค่าให้มิดชิดข้อมูลอัตโนมัติ
เมื่อสูญหาย

การนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

นำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับงานบริการแผนที่
หรือข้อมูลทางแผนที่ของกรมพัฒนาที่ดิน
หากในอนาคตหน่วยงานมีการให้บริการข้อมูล
แบบ Open Government Data ก็จะสามารถ
ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง
และปลอดภัย

ประโยชน์ที่ได้รับต่อตนเอง

- เข้าใจสิทธิ เสรีภาพ และความรับผิดชอบ
เมื่อใช้สื่อสาธารณะยุคดิจิทัล
- เข้าใจความมั่นคง ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล
และภัยคุกคามต่างๆ พร้อมแนวทางป้องกัน
- ระบุข้อมูลที่ต้องปกป้องได้ และนำความรู้
ไปใช้ในการจัดการความเสี่ยงได้
- ปฏิบัติตามกฎหมายพระราชบัญญัติคุ้มครอง
ข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ได้

ประโยชน์ที่ได้รับต่อหน่วยงาน

- ลดความเสี่ยงจากการรั่วไหลของข้อมูล
หรือการละเมิดกฎหมาย
- บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องดิจิทัล
อย่างถูกต้องและปลอดภัย
- เสริมสร้างภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือ
ของหน่วยงานในการให้บริการข้อมูล

“ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรู้เท่าทัน ปลอดภัย มีจริยธรรม เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน”